

„Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának
kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása
a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával”

Nők, családanyák egyes életmódelemei és azok összefüggései középiskolás gyermekük életmódjával

Patakiné Bősze Júlia

ELTE PPK Egészségfejlesztési és Sporttudományi Intézet

Pápai Júlia

Nemzeti Sportközpontok, Sporttudományi és
Diagnosztikai Központ

„NŐK – EGÉSZSÉG, CSALÁD ÉS MUNKA”
HALLGATÓI KONFERENCIA

Dr. Szél Éva Emléknep - Szeged, 2013. április 25.

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012 projekt

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai
Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Bevezetés

- hazai lakosság rossz egészségmutatói
- egészségmagatartás szerepének elismertsége a kedvezőtlen mutatókban
- többségében regionális, keresztmetszeti
- gyakran vizsgált a táplálkozás, a fizikai aktivitás, a szabadidő eltöltés, az alkoholfogyasztás, a dohányzás
- kevés összefüggés vizsgálat
- egyes társadalmi, családi háttér tényezők szinte alig vizsgáltak

Kérdések

- Milyen a középiskolás gyermeket nevelő édesanyák néhány egészségmagatartási mutatója, végzettsége?
- Milyen a középiskolások életmódja?
- Az anyák egyes felmért tulajdonságai összefüggést mutatnak-e a középiskolás gyermekük egyes életmódelemeivel, családi légkör „elégedettségével”?

Vizsgálati személyek

- 2004-ben indult jászsági kutatásból a 11. (lány 122 fő; fiú 113 fő) és 12. osztályos (lány 75 fő; fiú 92 fő) résztvevők – illetve az ő szüleik
- 18 felmért településből 3-ban – Jászárokszállás, Jászapáti, Jászberény

Vizsgálati módszerek

- Saját kérdőív: szocio – ökonomia; táplálkozás; szabadidő; pihenés; fizikai aktivitás
- Csíkszentmihályi: komplex családi kérdőív (CFQ)
- Szülői beleegyező nyilatkozat utáni részvétel

Eredmények

□ Anya alapadatok

	átlag	szórás
testmagasság	164,5 cm	6,4
testtömeg	69,6 kg	12,5
BMI	25,8	4,5

□ Anya, BMI eloszlás

csoport	Anya %	Apa %
20 alatti érték	5,83 %	1,56 %
20 – 25 közötti érték	45,77 %	25,1 %
25 – 30 közötti érték	31,2 %	42,3 %
30 feletti érték	17,2 %	31,04 %

Eredmények

- Anya **foglalkozása** 49,26 % fizikai; 15,74 % irodai; 14,28 % szellemi; egyéb: munkanélküli, vállalkozó, nyugdíjas, GYED/GYES
- Anya **iskolai végzettsége** 2,57 % 8 osztály alatt; 13,18 % 8 osztály; 30,94 % szakmunkás; 38,97 % középiskola; 14,33 % főiskola vagy egyetem
- Anya **életkora** gyermeke születésekor 25,3 év

Eredmények

	átlag	szórás
Lány testmagasság	164,3 cm	6,17
Lány testtömeg	58,3 kg	10,47
Lány BMI	21,6	3,35
Fiú testmagasság	178,4 cm	7,08
Fiú testtömeg	72 kg	12,36
Fiú BMI	22,6	3,55

Testsúllyal való elégedettség*	Lány	Fiú
Egyáltalán nem elégedett	24,3 %	9,89 %
Nem eléggé elégedett	28,81 %	28,57 %
Eléggé elégedett	35,03 %	40,11 %
Teljesen elégedett	11,86 %	21,43 %

*szignifikáns nemi különbség

Eredmények

Mennyit eszik ... ?	Lány	Fiú
Kevesebbet mint kellene	9,1 %	12,6 %
Éppen eleget	73,3 %	65,6 %
Többet mint kellene	17,6 %	21,8 %

- Ennek ellenére a lányok több mint 55 %-a már fogyókúrázott, míg a fiúknál ez az arány 18 %.
/a nemi különbség szignifikáns/

Eredmények

Fáradtság*	Lányok	Fiúk
Nagyon gyakran	16,9 %	5,46 %
Gyakran	52,3 %	42,62 %
Ritkán	27,4 %	44,8 %
Nagyon ritkán	3,7 %	7,12 %

*szignifikáns nemi különbség

Eredmények

Dohányzik	Igen	Nem	Leszokott
Lányok	45,2 %	54,2 %	
Fiúk	36,06 %	63,94 %	
Anyák**	29,63%	58,52 %	11,85 %

**lányok esetében statisztikai összefüggés anya dohányzásával

Sport*	Igen	Nem
Lányok	34,47 %	65,53 %
Fiúk	69,1 %	30,9 %
Anyák**	34,98 %	65,02 %

*szignifikáns nemi különbség

**lányok esetében kimutatható statisztikai összefüggés anya „sportolásával”

Eredmények

Korreláció	Cs4	Cs7	Cs11	Cs12	Cs16	Cs17	Cs19	Cs23
Apa iskola	,123*			-,121*		,107*		
Anya iskola	,096*					,106*		
Testvér szám		,107*	,125*		-,141**	-,211**	-0,122*	-,118*

Kendall's tau_b korrelációs módszer. ** Szignifikáns korrelációs érték $p < 0,01$ értéknél

* Szignifikáns korrelációs érték $p < 0,05$ értéknél

4. A család többi tagja, ha olyan dolgokkal van elfoglalva, amik fontosak nekik, komolyak és lelkesültek?

7. Nehéz otthon magadban maradnod, vagy visszahúzódnod a „saját világodba”, ha ezt szeretnéd?

11. Ha valami olyasmibe merülsz bele, amit nagyon szeretsz csinálni, gyakran megzavarnak-e azzal, hogy csináld inkább a családi kötelezettségeidet? (pl. takarítás, mosogatás, bevásárlás...)

12. Családod tagjai közömbösek-e a világ eseményeivel vagy problémáival szemben?

16. Figyelnek-e rád családod tagjai (vagy-e néha a figyelem középpontjában)?

17. Következetesek-e családod tagjai a cselekedeteikben?

19. Van-e lehetőséged otthon olyan zenét hallgatni, vagy olyan tv műsort nézni, amelyet akarsz?

23. Büszké-e családtagjaid, keményen dolgoznak-e, vannak-e közös tervek a családban?

Összefoglalás

- kevés a családi illetve szocio – ökonómiai összefüggés vizsgálat, de szükséges
- csoportra vonatkoztatható eredmények
- lányok esetben statisztikai összefüggés anya dohányzásával, illetve anya „sportolásával” (fiúk esetében nem)
- anya iskolai végzettsége és a „családi légkör” kérdései között 2 kérdésben volt kimutatható összefüggés
- anya iskolázottsága és testvérszám között fordított korreláció

Továbblépés

- többféle életmód elem – családi paraméterek összefüggései
- országos kutatás sportiskolákban sportiskolai kerettanterv szerint tanulók és velük párhuzamos, nem sportiskolai mintatantervű osztályok tanulóival, az ő szüleikkel

Köszönöm figyelmüket!

Patakiné Bősze Júlia

ELTE PPK Egészségfejlesztési és
Sporttudományi Intézet

bosze.julia@ppk.elte.hu